

ТРИДЕСЕТ И СЕДМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

17.42 ч.

СТ А Н О В И Щ Е

по конституционно дело N8 по описа за 1996 г. на Конституционния
съд на Република България

Главният прокурор на Република България с искане N 3923/96-IV е сезирал Конституционния съд да обяви чл.70, ал.2 и чл.72 от Закона за лекарствените средства и аптеките в хуманната медицина за противоконституционни.

Комисията по здравеопазване разгледа изложеното от Главния прокурор искане и предлага на вниманието на Конституционния съд на Република България следното свое становище:

1. По чл.70, ал.2 от ЗЛСАХМ

Чл.70, ал.2 от ЗЛСАХМ не противоречи на чл.19, ал.1 и 2 от Конституцията на Република България, тъй като той произтича непосредствено от разпоредбите на чл. 17, ал.4 от Конституцията.

Това разбиране се подкрепя от разпоредбата на чл.17, ал.3 от Конституцията, съгласно която "частната собственост е неприкосновена".

Държавата и общините, в случаите, в които те управляват не нечия друга, а своята частна собственост, имат правото да създават специален режим, който да защитава собствения им интерес, включително и плодотворното използване от постигнатия от тях собствен стопански резултат.

И именно поради това, опирайки се на разпоредбата на чл.17, ал.4 от Конституцията, режимът на обектите на държавната и общинската собственост е определен със Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост.

Това отношение на държавата и общините към тяхната частна собственост и постигнатия стопански резултат в никакъв случай не могат да бъдат третираны като ограничаване на свободната стопанска инициатива и създаване на монополизъм и нелоялна конкуренция, защото такива не могат да бъдат създавани, когато става дума за

стопанска дейност, извършвана от отделен стопански субект в неговата частна собственост и то в условията на свободния пазар.

Първа точка бе подложена на гласуване: с 8 гласа "за" и 4 гласа "против", точката бе приета.

2. По чл.72 от ЗЛСАХМ

Чл. 72 от ЗЛСАХМ, не противоречи на чл.19, ал.1, 2 и 4 от Конституцията на Република България.

Съгласно разпоредбата на чл.140 от Конституцията, като използва своята собственост в интерес на териториалната общност, общината е призвана да изпълнява социални функции, които по обхват и социална значимост далеч надхвърлят резултатите, реализирани чрез стопанската дейност на отделните физически или юридически лица на нейната територия. Тези широки социални функции кореспондират и с разпоредбите на чл.51, ал.1 и 3 от Конституцията в частта им относно социалното подпомагане и особената закрила на държавата и обществото, както и с разпоредбите на чл.52, ал.1 в частта им относно правото на гражданите на здравно осигуряване, гарантиращо им достъпна медицинска помощ и безплатно ползване на медицинско обслужване.

Чл.72 от ЗЛСАХМ, който препраща към чл.68 от същия закон не може да се тълкува като ограничение на възможностите, които дава чл.19, ал.1, 2 и 4 от Конституцията, тъй като той не изнемва правото на гражданите и юридическите лица на свободна стопанска инициатива. Напротив, чл.68 ал.1 от ЗЛСАХМ създава и гарантира на всички онези граждани и юридически лица, конкретно посочени в т.1, 2, 3 и 4 еднакви правни условия за стопанска дейност, предотвратявайки злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитавайки потребителя.

Що се отнася до ограничението, посочено от чл. 72 от ЗЛСАХМ, който текст препраща към чл.68, ал.1, т.2 от същия закон, то е продиктувано от обстоятелството, че събирателните и командитни търговски дружества, собственост на фармацевти и кооперациите на фармацевти не са ограничени териториално за извършване на стопанска дейност, което обстоятелство именно би могло да доведе до монополизъм и нелоялна конкуренция в рамките на страната. Докато в същото време, в съответствие с чл.140 от Конституцията, дейността на всяка една отделна община се разпростира само и единствено в рамките и в границите на собствената си териториална общност, поради което на практика тя е лишена от възможността да създаде монополно положение в страната. Ето защо, това ограничение не само че не може да се тълкува като лишаване на лицата по чл.68, ал.1, т.2 от ЗЛСАХМ от правото им на свободна стопанска инициатива по смисъла на чл.19, ал.1 от Конституцията, а напротив, именно то най-

пряко кореспондира с разпореждането на чл.19, ал.2 от Конституцията като го въздига в бариера срещу монополизма и нелоялната конкуренция, защитавайки интересите на потребителя.

Що се отнася до ограничението, наложено с чл.72 от ЗЛСАХМ върху лицата по чл.68, ал.1, т.3 от същия закон, търговията с лекарствени следства от болничните заведения не може да се счита за тях като основна, а само като обслужваща и подпомагаща лечебния процес дейност, който принцип изрично е провъзгласен с чл.52 от Конституцията на Република България. Ето защо, за болничните заведения свободната стопанска инициатива по смисъла на чл.19, ал.1 от Конституцията не би следвало да се третира в нейния търговски смисъл.

Ограничението за създаване само по една аптека от изброените лица произтича единствено от особения характер на търговията с лекарствени средства, върху която държавата осъществява контрол по смисъла на чл.52, ал.5 от Конституцията.

Втора точка бе подложена на гласуване: с 8 гласа "за" и 4 гласа "против", точката бе приета.

22.05.1996 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА:**

/ проф.И.Зънзов/